

CALENDARI DE REUNIONS PER ALS MESOS DE DESEMBRE I GENER

Per a aquests mesos hem previst de fer les reunions de la Junta els següents dies:

Divendres, 16 de desembre a ¼ de 9 del vespre

Dimecres, 11 de gener a ¼ de 9 del vespre

Divendres, 27 de gener a ¼ de 9 del vespre

Les reunions seran a la nova seu provisional del Casino Menestral als antics jutjats al Carrer Poeta Marquina.

40 ANYS 40 MUNTANYES

- 72 07/07/05 **Mont Perdut** (3.355 m) 2 components
- 73 03/09/05 **Volcan Madera** (Nicaragua) (1.470 m) 2 components
- 74 09/09/05 **Cerro del Chirripó** (Costa Rica) (3.820 m) 2 components
- 75 09/11/05 **Pic Kuxiti** (Birmània) (1.403 m) 3 components
- 09 20/11/05 **Puig de Bassegoda** (1.373 m) 40 components

Amb la pujada de 40 excursionistes al Puig de Bassegoda el dia 20-N, dia de commemoració de l'aniversari del CEE, ha finalitzat la campanya 40 anys 40 muntanyes, que ha estat tot un èxit tant per la infinitat de cims que s'han assolit com per la diversitat dels llocs i dels components. S'ha pujat des dels 606 m del **Puig d'Esquer** fins als 6.153 m de l'**Stok Kangri**. S'han traspassat continents: Europa, Àsia, Àfrica i també Amèrica, ja que s'han fet cims al nostre país, a França, Itàlia, Polònia, Birmània, l'Índia, el Marroc, Tanzània, Nicaragua, Costa Rica, i s'han assolit de moltes maneres, a peu, en bicicleta, amb esquís, escalant, grim pant, de nits... etc. també els components han estat ben diversos des d'infants que no arriben als 2 anys fins a excursionistes més madurs que van cap als seixanta. Així s'han fet cims del Pirineu, dels Picos d'Europa, dels Alps, dels Càrpats, de l'Himalàia... que més podem demanar?

Des d'aquí volem agrair la col·laboració de tots i totes els que hi heu participat i si per casualitat encara no heu portat la fitxa o la foto feu-nos-les arribar al Casino, ja que seria interessant fer un petit recull de totes aquestes excursions.

TARJA FEDERATIVA

Ja s'acaba l'any i també la vostra assegurança de la FEEC. Adjunt a la circular d'aquest mes hi trobareu la tarifa del pla de llicències i assegurances d'aquest any 2006. Els que estigueu interessats amb la Tarja, com sabeu és imprescindible ser soci d'una entitat excursionista, que és qui la de tramitar i per això, si hi esteu interessats, ens heu de fer arribar les vostres dades personals i bancàries. Ho podeu fer mitjançant la següent adreça electrònica secretaria@cexcursionistaempordanes.org o bé passant per la botiga "Les Bones Herbes" al carrer Besalú, 7 de Figueres. No ho deixeu per a l'últim moment!!

Meli

DIN-A-12

C E N T R E EXCURSIONISTA EMPORDANÈS

CASINO MENESTRAL FIGUERENC

C/. Poeta Marquina - 17600 Figueres (Alt Empordà)
(seu provisional)

secretaria@cexcursionistaempordanes.org

<http://www.cexcursionistaempordanes.org>

Circular per als socis núm. 403

ACTIVITATS PER AL MES DE DESEMBRE 2005

- 10 desembre** EXCURSIÓ PER LA GARROTXA
Informació: Tel. 686 77 74 25 (Carme Delclós)
- 11 desembre** MANIFESTACIÓ NO A LA M.A.T. A GIRONA
Concentració a les 11 del matí a la Plaça del Lleó de Girona
- 17-18 desembre** SORTIDA GRUPS INFANTILS I JUVENIL
SORTIDA CONJUNTA DE NADAL
Saltacims.
Informació Tel. 972 50 71 08/ 655 86 16 21 (Alex)
Saltacingles.
Informació Tel. 659 89 48 76 (Sergi))
Saltamarges.
Informació Tel. 650 40 03 33 (Albert)
(Més informació i inscripcions com sempre al cartell exposat a la seu provisional del Casino Menestral, al Carrer Poeta Marquina, antics jutjats, de Figueres)
- 18 desembre** EXCURSIÓ PER CONÈIXER L'ALBERA
DIADA DE TREBALL A ST. CRISTÒFOL DELS HORTS
Sortida: A les 9 del matí a l'entrada de Maçanet de Cabrenys
Informació Tel. 972 50 50 98 (Pitruk)

BON NADAL i Bones excursions!!!

40 ANYS 40 MUNTANYES

MANIFESTACIÓ NO A LA M.A.T. A GIRONA

Com ja heu vist al programa d'activitats el dia 11 s'ha convocat una Manifestació a Girona per mostrar l'oposició a la M.A.T. Corren rumors que aquesta línia finalment vindria de França des de Coll d'Ares, reforçant la línia ja existent, i d'aquí travessaria el Pirineu fins a Maçanet de Cabrenys. De ser així és un traçat que malmetria aquest tros de Pirineu que configura un dels paratges més preuats de tots els excursionistes, això no ho podem permetre.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE "RECORDS D'UN EXCURSIONISTA"

Tal com s'havia anunciat, el proper divendres dia 18 es va presentar el llibre "Records d'un excursionista" a la Biblioteca Fages de Climent de Figueres.

Va haver-hi una primera part, a càrrec dels dos membres del Centre Joan Cos i David Prats, en la que es va fer la presentació dels motius pels quals s'havia reeditat aquest llibre clàssic, i dels criteris de l'edició. A aquesta primera part va anar següidament l'Albert Testart qui va glosar la figura d'en Carles Bosch de la Trinxeria, especialment pel que fa a la seva percepció del paisatge. Allunyant-se dels tòpics, va relacionar el Bosch terratinent amb el Bosch més excursionista, que veia en la muntanya no solament un lloc per gaudir, si no per sobre de tot, com a font de riquesa.

L'acte, que va congrega més de cinquanta persones, majoritàriament excursionistes i gent interessada en la literatura, va acabar amb un animat "piscolabis".

"Una excursió forçosa"

Aquest és el títol d'un dels capítols del llibre "Records d'un excursionista", en el que en Carles Bosch de la Trinxeria ens explica els detalls de la marxa de la Jonquera fins a Mieres, que va haver de fer quan el varen segrestar els carlins.

L'Albert Testart, historiador figuerenc que va fer la presentació del llibre a la Biblioteca Fages de Climent, ens havia preparat un article per acompanyar la reedició dels "Records".

Finalment es va decidir, per tal de no distorsionar el text original, no incloure cap aportació moderna (llevat de les notes al peu). Malgrat tot, l'interès del text que ens havia escrit creiem que justifica plenament que l'inclouem en la nostra circular:

La tercera guerra carlina (1872-1876) estava a les acaballes aquella primavera del 1875. De fet, el Principat deixaria de ser teatre d'operacions a finals del mateix any. L'exèrcit carlí situat a la zona nordoriental de Catalunya comandat per Savalls lluitava per sobreviure a un final de conflicte que no els era ja favorable per als seus objectius dinàstics. Les seves columnes en retirada, però, encara controlaven fermament certs indrets de l'alta muntanya a partir d'una xarxa de solidaritat social molt arrelada, superposada a amplis interessos fiscals i pràctiques de cabdillisme polític. I el que era decisiu estratègicament, continuaven tenint una certa ascendència i suport a la banda nord d'una frontera política que havia estat molt permeable durant anys als seus interessos logístics tot i configurant un cert escenari bèl·lic pirinenc relativament autònom i característic en el marc general del conflicte.

És en aquest context terminal de la guerra quan s'esdevé aquesta *excursió forçada* protagonitzada per Bosch de la Trinxeria en la seva faceta de regidor de l'ajuntament de la Jonquera. Un cop s'acabà l'inicial flux monetari des de les classes adinerades carlines, els combatents s'hagueren de finançar bàsicament sobre el terreny a partir del banditatge, la requisita i la violència selectiva. La pràctica del segrest de corporacions municipals o dels principals contribuents -que sovint coincidien-, com a fórmula d'aconseguir un rescat que permetés la compra de material bèl·lic o simplement assegurar el jornal als soldats i voluntaris de l'exèrcit carlí, fou un mecanisme utilitzat abastament i de forma planificada durant tota guerra. No només era una pràctica orientada a la millora de la tresoreria, sinó que juntament amb la destrucció de les comunicacions, vies fèrries i telègrafs, implicava la voluntat de fer desaparèixer els principals referents estructurats de l'autoritat pública establerta. Es tractava, a la pràctica, d'anul·lar l'ordenament de l'estat liberal que s'havia estat construint i imposant durant les darreres dècades. Col·lapsar la columna vertebral de l'enemic ideològic i, en definitiva, colpejar selectivament els valors simbòlics contra els quals estaven lluitant.

La Jonquera ja havia estat protagonista de la guerra durant el famós *foc* del 6 d'octubre del 1873, el qual fou un referent celebrat des del bàndol liberal com una victòria de la resistència popular contra les armes carlines. Però la dinàmica de la guerra i les pressions fiscals forçades per part dels diversos contendents, sovint fraccionats i no sempre sotmesos a unes lògiques de direcció unitària, no havien deixat tranquil·la la vila en cap moment. De fet, fou ocupada breument l'any següent per les tropes carlines.

L'inici d'aquest relat particular assenyala molt bé aquesta problemàtica de qui es troba involuntàriament entre dos focs, cap dels quals de fet era vist per Bosch com a genuí defensor del seu territori i de la seva gent. El sentiment que els diners i els enriquiments personals, més que les idees, movia la guerra és àmpliament extès per part d'aquells que hi contribuïen a punta de baioneta: des de les classes populars i camperoles fins a rics propietaris i negociants. És en aquesta perspectiva que Bosch acaba igualant els resultats de l'expoli carlí amb la política del que anomena despectivament com a *govern de Madrid*, el qual *han extremat lo país de tal manera que l'han deixat* (també) *com una llimona sense suc*. El fet fronterer, tot i finalitzada la guerra, obligava a mantenir un contingent de soldats que d'alguna forma o altra acabaren essent també una càrrega financera.

És doncs, des d'una certa equidistància i passats els anys, com Bosch ens ofereix la imatge d'una muntanya històricament carlina (observem la geografia del recorregut que realitzen durant l'*excursió*), que en finalitzar la guerra i establir-se el règim de la Restauració pot ser finalment trepitjada i descoberta per part de tothom. Recordem que Bosch publica els *Records* el 1887, dotze anys després dels fets que narra i, en part, recrea. Aquesta muntanya, lliure de

Col·laboren:

carlins, d'una certa tipologia de carlins en realitat, podia ser aleshores vista i valorada a partir d'unes altres coordenades ideològiques.

En el procés d'integració de les restes del carlisme derrotades militarment a l'Espanya nascuda de la Constitució del 1876, una part integrista i irredent en queda parcialment fora, però la mà estesa als sectors moderats té la seva efectivitat. Bosch ens dona uns certs elements d'aquest procés en clau del catalanisme conservador naixent al qual s'inscriu. Interpreta el passat recent per projectar-ne una visió cultural i ideològica de futur. Per exemple, a *l'excursió*, hi trobem la imatge del capità carlí descrit com a home de bé, d'ascendència pagesa, jove i de Vic. I aquí caldria recordar el paper que estava adquirint el *vigatanisme* com a construcció ideològica i política que marca les línies mestres del tradicionalisme català ancorat en valors pairals que pacta amb la realitat de la nova monarquia liberal. Aquest personatge concret significativament té un extrem paral·lelisme amb el soldat carlí ferit d'important protagonisme en l'argument de la seva darrera novel·la Lena, publicada el 1894. És la imatge repetida del carlí íntegre que cal apartar de la problemàtica via armada i adaptar-lo al procés polític de postguerra, té la seva contraposició amb el vell carlí mal carat i de mal geni (*Guerxo*) identificat amb el passat i amb poca possibilitat de raonar-hi. Simultàniament també hi podem copsar una certa distinció entre el que foren les tropes regulars carlines i els voluntaris reialistes, els primers formarien part d'un món ordenat i noble, en canvi els segons d'un món més anàrquic i violent, descartable conseqüentment.

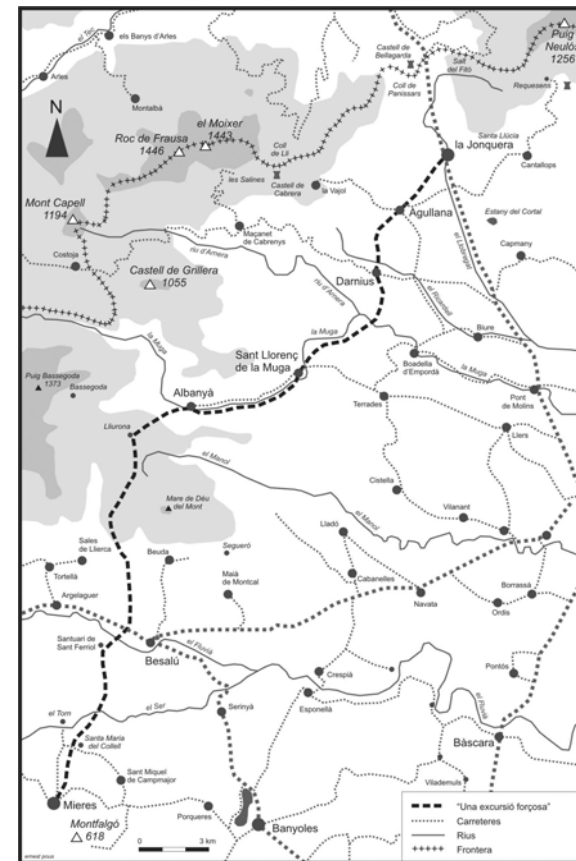
Aquesta lectura ambivalent del fenomen global del carlisme, constitueix un dels elements que estan en la base del procés de construcció d'una dreta catalana que es forma i s'impulsa, a finals dels XIX, amb elements provinents d'una propietat agrària que buscarà el seu lloc dirigent en una societat catalana que s'estava modernitzant i urbanitzant ràpidament després de la guerra. Aquesta havia significat, per a la gent d'ordre i amant de la pau social, un desgavell que calia reconstruir des del propi protagonisme efectiu, tant material com simbòlic. Així, Bosch ens assenyala la guerra civil, les guerres civils de tot el XIX, com el mal a combatre que porta l'endarreriment econòmic en relació als veïns del nord: *l'ignorancia que'ns atrassa d'un sigle, en comparació de las nacions europeas*.

L'estratègia política d'aquesta classe de propietaris, on hi trobem Bosch, passa per una aliança amb els sectors populars orfes del carlisme a partir d'una nova síntesi ideològica on els elements de cohesió social que pot suposar la seva versió del catalanisme seran molt útils. D'aquesta forma, en primer terme, el liberalisme clàssic acaba essent només el marc jurídic per a facilitar el desenvolupament econòmic modern, sense ja cap element de transformació social o ideològica. En aquest sentit és molt simptomàtica la descripció que fa, al final del relat,

de tota la visió de potencial negoci que té l'estany de Banyoles i especialment quan remarca com en altres contrades europees ja haurien sabut explotar-les correctament: *Fransa ó Alemania ja n'haurien fet una estació de banys de primer orde ab hotels, chalets, kursaal, passeigs, parchs, barcas y vaporets de recreo, etc.* I un segon aspecte, també igualment clau, és la reissituació i reivindicació de certs elements de la *tradició*, amb la llengua com a capdavantera. Per exemple, Bosch explícitament destacarà, amb un enuig manifest, com les cartes inicials d'amenaça i xantatge al consistori eren escrites en castellà. D'aquesta forma, d'una banda iguala cert carlisme integrista als castellans i a la seva cultura i de l'altra, tanmateix, els compara positivament als heroics i valents catalans d'altres temps: *montanyesos en quals venas debia correr sanch d'Almogávar*. Tota una interpretació de les relacions Catalunya-Espanya

(Castella) que aleshores s'iniciava amb força. L'altre element de la tradició, que s'ha pretès identificar exclusivament amb el carlisme, la religió catòlica, també fa acte de presència de forma tangencial en aquest escrit tot i vehiculant una trilogia que tindrà un gran futur en l'imaginari social de les dècades següents: muntanya, religió i Catalunya. Com escriu Bosch, *lo Sr. Rector de Lliurona representava lo tipo de nostres rectors dels pobles de montanya.....fesonimia franca, oberta d'home be*.

El relat, per tant, cal llegir-lo, no només com la descripció d'una excursió, que també ho és parcialment i formal, sinó com un material intencionadament reelaborat amb els anys i que conté diverses claus del rerefons ideològic i polític propi de l'època. Un període i un procés social en el qual el paper de les associacions d'excursions i la literatura que generaven era capdavanter.

Albert Testart i Guri